

Концептуальні засади Нової української школи

(або три сторінки про нові умови)

Нова роль учителя

Підвищення кваліфікації - не зобов'язання, а спосіб професійно зростати і працювати ефективно.

Концепція “Нової української школи”, час змін, новий тип учня диктує **нові умови**:

1. “Накопичення” знань вже немає такої актуальності (бо все знає Google), а значить змінюється роль вчителя: не “носіє інформації”, а **“носіє шляхів знань”**, **організатор навчання** (різних його форм), **наставник, консультант**.
2. Зміна ставлення вчителів до своєї ролі навчання (відповідальність за майбутнє учнів), внутрішня потреба змін, **розуміння тенденцій часу, інтегрування** (максимальне поєднання навчання і життя).
3. **Компетентнісний підхід** (розвиток умінь і навичок для формування компетентностей для життя; показ, як знання й вміння практично втілити в реальне життя).
4. Трансформування в сучасні умови **нових комбінацій елементів традиційних технологій**, методик навчання + **нових ідей**, сучасних практик + **технічних ресурсів** (максимально використати можливості часу) + **інтегрування знань й умінь**.
5. **Зміна форм, методів і прийомів навчання** (використання електронних ресурсів, персоналізація навчання), **мотивація, наближення навчання до потреб реального світу, розширення змістового поля**.
6. **Створення освітнього середовища** для учнів (через інформаційні ресурси), активне навчання.
7. **Зміна планування уроку** (метою є розвиток умінь і фундаментальних навичок, а не ознайомлення, вивчення фактів; мотивація, моделювання ситуації, плерер, інформаційні ресурси, особливості класу, його розвиток, навички, творчі здібності, наскрізний процес виховання (тематичний урок). **(4 наскрізні лінії НУШ:** 1) екологічна безпека і сталий розвиток; 2) громадянська відповідальність; 3) здоров'я і безпека; 4) підприємливість і фінансова грамотність).
8. **Зміна підходів до організації навчання на уроці та позаурочний час** (форми роботи, прийоми мають сприяти формуванню умінь і навичок, практичному

застосуванню базового теоретичного матеріалу на уроці, самостійному розвитку, використання змішаного, “перевернутого”, дистанційного навчання).

10 ключових компетентностей,

які пропагує розвивати Концепція “Нова українська школа” в учнів, але починати потрібно кожному вчителю-філологу з себе.

1. Спілкування державною мовою (фахова компетентність, створення культурно-мовного середовища, комунікативні навички, практичні мовні навички, громадянська відповідальність).
2. Спілкування іноземними мовами (навички порівняння).
3. Математична компетентність (уміння аналізувати нові дані, системність мислення, вміння робити висновки).
4. Основні компетентності у природничих науках і технологіях (спостереження, інтегрування).
5. Інформаційно-цифрова компетентність (уміння шукати, обробляти інформацію; орієнтування в інформаційному просторі, використання його можливостей, освоєння нових інструментів; економія часу (гаджети не самоціль, а середовище й інструментарій для розвитку).
- 6. Уміння вчитися впродовж життя** (осмислений саморозвиток).
7. Ініціативність і підприємливість (генерування нових ідей, їх реалізація).
8. Соціальна та громадянська компетентності (громадянська позиція, патріотизм).
9. Обізнаність та самовираження у сфері культури (створення освітньо-розвивального середовища, продукування ідей).
10. Екологічна грамотність і здорове життя.

(Про те, як формувати ці компетентності на уроці читайте у **Пояснювальній записці** навчальної програми: Українська мова. 5 – 9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2013 (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804).

Щоб сформувати в учнів компетентності необхідні для життя, ВЧИТЕЛЬ САМ ПОВИНЕН МАТИ ТАКІ УМІННЯ й НАВИЧКИ:

1. Фахова компетентність і творчий підхід до **уміння вирішувати складні задачі (реалізовувати проекти)**, які Google ще не знає (трансформування базової

- інформації та формування нової, поєднання навичок з різних галузей (інтегрування), уникнення шаблонів і стереотипів).
2. **Креативне мислення, винахідливість** (уміння приймати нестандартні рішення, творити).
 3. **Критичне мислення** (уміння читати і розуміти прочитане; уміння висловлювати думку усно і письмово, аналізувати й переосмислювати інформацію, медіаграмотність, оцінювати ризики та приймати рішення).
 4. **Системне мислення, прийняття рішень** (цілісне сприйняття матеріалу, формування власної думки).
 5. **Управління людьми, взаємодія й координування** (комунікативні навички, навички колективної роботи, здатність співпрацювати в команді, проектне навчання).
 6. **Комунікативні навички, вміння вести переговори** (виявляти ініціативу, здатність логічно обґрунтовувати позицію, щоб була профінансована ідея, вміння презентувати свою діяльність).
 7. **Емоційний інтелект** (знання в галузі психології, вміння розуміти емоції, наміри, мотивацію інших, конструктивно керувати емоціями).
 8. **Клієнтоорієнтованість** (дитиноцентризм, орієнтованість на потреби).
 9. **Когнітивна гнучкість** (уміння переключатися й обмірковувати кілька речей одночасно).
 10. **Навчатися самостійно впродовж життя** (освітня мобільність, саморозвиток, практикування сучасних ідей, адаптування до нового, максимальне використання можливостей, показ шляхів навчання для учнів, творчий розвиток, професійний розвиток).

Мотивувати учнів до навчання можна саме через навички XXI століття, цитати із сучасних книг, ілюстрованих міні-тексти.

Якщо грати лише зрозуміле, то не зрушитися з місця...